بورس

دنیای اقتصاد

۹

• سه‌شنبه
• ۲۹ آذر ماه ۱۴۰۱
• سال بیست‌ویکم
• شماره ۵۶۲۶

گروه بورس
۴۲۷۱۰۲۶۱

bourse@den.ir

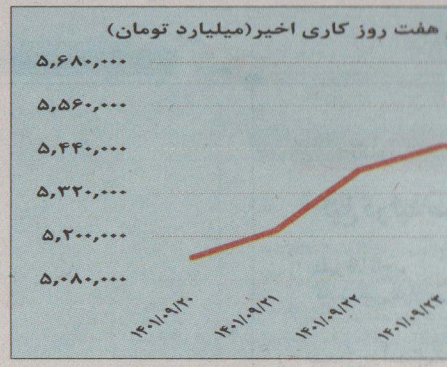

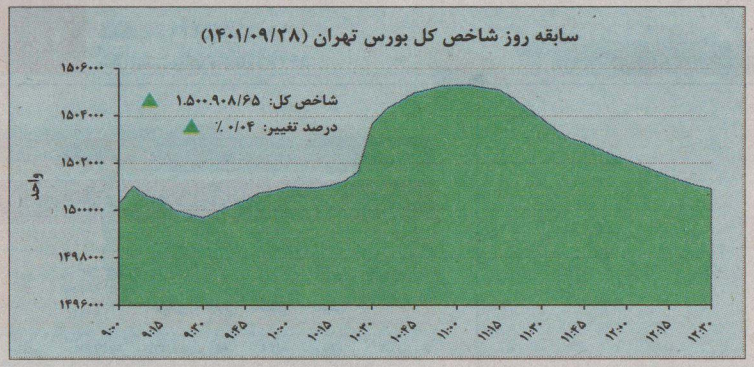

«دنیای اقتصاد» از تاثیر بی‌نظمی سیاستگذاران بر رفتار سرمایه‌گذاران می‌گوید

گواه بی‌اعتمادی بورسی‌ها

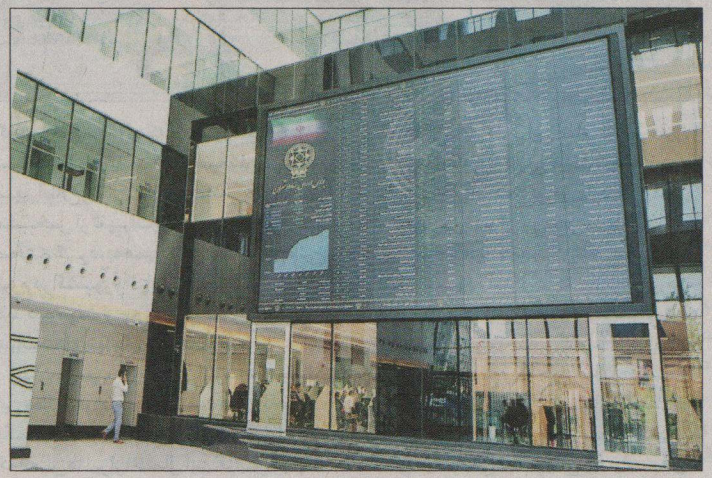

دنیای اقتصاد - هانا پاکمند: بازارهای مالی را می‌توان از حساس‌ترین بسترهای موجود در دل یک اقتصاد دانست.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بازارهای مذکور در برهه‌های زمانی مختلف از اتفاقات گوناگونی اثر می‌پذیرند. شاید در وهله اول یکی از مهم‌ترین اتفاقات گسترش شایعات گوناگون به‌نظر برسد که می‌تواند با اثرگذاری بر اذهان عمومی مسیر معاملات را دگرگون و در بسیاری از دارایی‌ها به مانند سهام تحولات قیمتی قابل توجه ایجاد کند، با این حال همیشه اینطور نیست.

بررسی داده‌های مختلف و سابقه قیمت‌ها چه در ایران و چه در اقتصادهای مطرح جهان نشان می‌دهد که یکی از مهم‌ترین مسائلی که می‌تواند این بازارها را از خود متاثر کند تصمیمات اقتصادی دولتمردان و سیاستگذاران پولی است.

این مساله دقیقا عاملی است که سبب می‌شود تا در ایران نیز عدم‌اطمینان درخصوص تصمیمات اقتصادی به‌شدت بالا باشد. بررسی کیفیت حکمرانی اقتصادی در حوزه بازار سرمایه و همچنین اعمال سیاست‌های پولی نشان می‌دهد که بازار مذکور در شرایط رکودی سال‌های گذشته اگرچه تا حد زیادی درگیر بی‌اعتمادی ناشی از ریزش سهمگین قیمت‌ها بوده، با این حال در بسیاری از مواقع که شانس صعود داشته تحت‌تاثیر گفته‌های متناقض مسوولان، غلبه روند رشد نقطه‌ای حجم پول نیز از ابتدای سال تاکنون روندی صعودی را درپیش گرفته و این در حالی است که روند رشد نقطه به نقطه شبه‌پول از ابتدای سال تقریبا نزولی بوده‌است. چنین آمار و ارقامی حکایت از این دارد که احتمالا افراد با درنظر گرفتن عواملی نظیر تورم بالا، سود حقیقی منفی در بانک‌ها و انتظارات تورمی مثبت ترجیح می‌دهند دارایی‌های خود را به نقدشونده‌ترین حالت ممکن نگهداری کنند.

در چنین شرایطی است که نبود برنامه و اعتماد در کنار نبود دانش سیاسی لازم، کشور را با بحران مواجه کرده‌است، دولت جدا کرده‌است. بررسی نقل‌قول‌های کارشناسی نشان می‌دهد که در شرایط کنونی مشکلات چنان گسترش یافته که محمدحسن آصفری، نایب‌رئیس کمیسیون امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی در روز گذشته از ارائه طرح تقاضای استیضاح وزیر اقتصاد به دلیل مشکلات فراوانی که امروز در امور اقتصادی کشور به‌ویژه در بازار سرمایه و ارز وجود دارد، در مجلس شورای اسلامی خبر داد.

■ سایه ناکارآمدی بر بورس تهران

در ادامه چنین شرایطی بورس اوراق بهادار سیزدهم تاکنون بازدهی نماگر اصلی تالار شیشه‌ای ۶/۶۲ درصد بوده‌است. نماگر هم‌وزن بازار نیز در مدت زمان یادشده افزایش ۹/۶۶ درصدی داشته است، اما عدم‌تحقق وعده‌ها به کلیت اقتصاد و بورس خود را در خالص تغییر مالکیت بازار سهام بهتر نشان می‌دهد، چراکه وفادار نبودن به وعده‌های بورسی خروج نقدینگی و بی‌اعتمادی را در پی داشته و این دو مولفه اساسی نهایتا منجر به خروج ۶۱هزار و ۶۳۱میلیارد تومان نقدینگی سرمایه‌گذاران خرد از بازار سهام طی ۱۶ ماه اخیر شده‌است.

عدم‌اجرای مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا برای تزریق ۲۰۰میلیون دلار به بازار سرمایه در کنار استعفای پذیرفته‌نشده مجید عشقی، رئیس سازمان بورس به منزله وجود بحران مدیریتی بازار سرمایه از سوی مردم تلقی شده‌است.

این شرایط در حالی ادامه دارد که اغلب صنایع بورسی به‌رغم ارزنده‌بودن تحت‌تاثیر نوسان‌ها و معاملات کم‌رمق بازار با اعتمادبه‌نفس از سوی خریداران معامله نمی‌شوند.

ریسک‌ها و نااطمینانی‌ها نیز همچنان ادامه دارند و صنایع را با مشکلات عدیده‌ای مواجه کرده‌اند؛ از روندهای تورمی پرشتاب تا دخالت‌ها و تصمیمات نادرست سیاستگذاران برای کنترل بازار. همه این عوامل موجب‌شده تا شرکت‌ها چشم‌انداز مبهمی از ادامه مسیر

نبض بازار سهام

بازار	متغیر	مقدار	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک ماه قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک سال قبل (درصد)
بورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۶۴۴۶/۸۵	-۲۰/۳۸	۱۰/۶۲	۱۸/۶۵
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۳۷۷۹۷/۸۱	۱/۵۳	۵۵/۶۲	۵۷/۱۶
	تعداد کل معاملات	۴۴۸۶۸۸/۰۰	۲/۸۷	۴۷/۰۹	۳۳/۰۲
فرابورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۵۳۵۰/۶۶	-۴/۴۷	۸۲/۱۳	۱۱۴/۴۷
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۲۴۶۷۲/۸۴	۱۵/۸۷	۹۶/۶۹	۱۱۴/۱۶
	تعداد کل معاملات	۲۶۷۹۱۰/۰۰	-۱/۵۰	۴۷/۶۱	۳۶/۷۹

متغیر	مقدار	تغییرات روزانه (درصد)	تغییرات ماهانه (درصد)	تغییرات سالانه (درصد)	تغییرات از ابتدای سال (درصد)
شاخص کل بورس	۱۵۰۰۹۱۷/۳۶	۰/۰۴	۷/۷۴	۱۶/۲۰	۹/۷۸
شاخص کل (هم‌وزن)	۴۴۳۳۰۵/۵۱	-۰/۱۵	۱۱/۴۰	۲۹/۰۶	۲۷/۲۹
شاخص قیمت (وزنی-ارزشی)	۳۴۱۹۸۹/۸۵	[illegible]۰۵	۷/۷۰	۶/۷۹	۱/۸۱
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۲۶۳۸۸۶/۱۶	[illegible]	۱۱/۲۰	۲۲/۱۴	۲۱/۴۵
شاخص صنعت	۱۴۱۰۳۷۴/۴۰	۰/۱۵	۸/۵۳	۱۸/۱۰	۱۱/۸۶
شاخص بازار اول	۱۱۲۸۸۸۴/۵۸	-۰/۶۹	۸/۲۶	۱۶/۵۱	۶/۰۹
شاخص بازار دوم	۲۹۳۰۱۹۵/۸۷	۰/۹۴	۷/۱۱	۱۵/۷۷	۱۴/۴۹
شاخص آزاد شناور	۱۹۵۹۲۰۰/۴۹	-۰/۲۴	۸/۳۷	۱۸/۹۷	۱۱/۲۴
شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر	۵۸۸۹۸/۴۵	۰/۰۹	۷/۵۰	۱۵/۸۸	۶/۸۰
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۸۷۳۰۴/۵۱	-۰/۱۱	۹/۶۰	۲۶/۷۵	۱۱/۲۲
ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)	۵۵۵۵۲۲۸۵/۰۰	۰/۰۶	۷/۷۳	۷/۶۰	۱/۹۶
شاخص کل فرابورس	۱۹۰۷۵/۱۷	۰/۲۸	۳/۹۸	۳/۳۹	۳/۷۸
ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)	۱۰۳۷۹۶۶۴/۱۸	۰/۲۹	۳/۹۰	۲/۲۴	۱/۳۳

بیشترین اثر بر شاخص کل (واحد)		بیشترین ارزش معاملات (میلیارد ریال)		بیشترین حجم معاملات (میلیون سهم)	
فارس	۴۳۶۳	خگستر	۲۲۳۶	شستا	۱۲۱۲
پارس	۱۳۷۵	خودرو	۲۱۲۹	خودرو	۸۴۷
شستا	۹۲۸	خساپا	۱۶۷۵	خساپا	۷۷۴
خودرو	-۹۲۰	فارس	۱۲۸۶	خگستر	۵۵۶

بورس نیز می‌توانست با کیفیت بیشتری به نظاره تحولات قیمت‌ها بنشیند؛ در واقع آنچه که می‌توان به زبانی ساده خاطرنشان کرد این است که بی‌نظمی در حکمرانی اقتصادی که خود را در گفته‌های ضدونقیض، تصمیمات خلق‌الساعه و بعضا اظهارات ناشی از بی‌اطلاعی مسوولان از سازوکار بازارها نشان می‌دهد تاکنون زیان زیادی به بازارهای دارایی وارد کرده‌است؛ زیانی ناشی از بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران به مسوولان و ابهام بالا درخصوص رویدادهای احتمالی پیش‌رو.

■ ناکامی اقتصادی دولت سیزدهم

بی نظمی در تیم اقتصادی دولت سیزدهم و سردرگمی نمایندگان مجلس امری ملموس درمیان بورسی‌ها است.

این وضعیت در حالی ادامه دارد که تبعات اتخاذ تصمیمات ناپخته و غیرکارشناسی عملکرد تمام ارکان و سیستم‌های دولت را با مشکل همراه کرده‌است؛ این در حالی است که تورم همواره رکوردهای جدید ثبت می‌کند و تغییرات متغیرهای پولی و بانکی نیز حاکی از آن است که سهم پول از نقدینگی در شهریور ماه سال‌جاری به رقم ۲۲/۸ درصد رسیده که این رقم از اردیبهشت ۹۲ تاکنون بی‌سابقه است.

ندارند، بلکه انتصاب‌ها و گماردن افرادی بدون تخصص مرتبط در مناصب کلیدی کشور نهایتا مشکلاتی را ایجاد کرده که بهبود و اصلاح شرایط کنونی را بیش از پیش دشوار کرده‌است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که دولت رئیسی در سیاست اقتصادی نتوانست بررسی و محاسبه صحیحی از شرایط داشته باشد که چگونه گرانی‌ها و کاهش بی‌وقفه ارزش پول ملی با تاثیرگذاری بر کلیت اقتصاد وضعیت سختی را پیش‌روی اقتصاد کشور قرار داده‌است.

این در حالی است که ابراهیم رئیسی در دفاع از کارنامه دولت سیزدهم اظهار کرد که «پیشرفت‌های بسیاری به‌دست آمده که عموم مردم و حتی عده زیادی از نخبگان اطلاعات دقیق و کاملی از آنها ندارند» اما عملکرد ضعیف دولت سیزدهم زودتر از آنچه انتظار می‌رفت بسیاری از حامیان آقای رئیسی را به منتقدانش تبدیل کرد، چراکه فشار اقتصادی به حدی معیشت مردم را تحت‌تاثیر قرار داده که محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای‌اسلامی نیز گفت «دیگر نمی‌توان از گرانی دفاع کرد و این اتفاق را نباید به پای مجلس گذاشت»؛ در واقع بر اساس گفته قالیباف بسیاری از کارشناسان معتقدند او با این جمله راه مجلس را از

این در حالی است که ابراهیم رئیسی پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری، جبران خسارت افرادی را که در بورس تهران دچار زیان شده بودند را از مهم‌ترین اهداف خود پس از نشستن بر صندلی ریاست‌جمهوری عنوان کرده بود.

او در زمان انتخابات با انتقاد از عملکرد دولت قبلی، درباره جبران کسری‌بودجه از طریق بازار سهام، راه‌حل گذر از این تنگنا برای زیان‌دیدگان از این بازار سرمایه را ایجاد «صندوق جبران خسارات» دانسته و معتقد بود که با تاسیس این صندوق می‌توان علاوه‌بر جبران خسارت‌های سرمایه‌گذاران، اعتماد ازدست‌رفته اهالی بازار سرمایه را جلب کرد.

او همچنین منابع تامین خسارات واردشده را صندوق توسعه‌ملی عنوان کرده بود، اما اکنون با گذشت بیش از ۱۶ ماه از آغاز ریاست‌جمهوری ابراهیم رئیسی، بازار سهام روند مطلوبی نداشته است.

بررسی‌ها نیز نشان می‌دهد که دولت سیزدهم تنها به بخش کوچکی از وعده‌های خود عمل کرده و بخشی از وعده‌ها هم تا عملی‌شدن زمان زیادی لازم دارند. با درنظر گرفتن موارد یادشده بررسی‌های آماری نیز نشان می‌دهند که از آغاز دولت

بیشتری داشته باشد.

دلیل این اتفاق هرچه که باشد نمی‌توان این نکته را نادیده گرفت که چنین عملکرد ضعیفی از بورس در روزهایی که ریسک‌های متعددی پیش‌روی بازار بوده، ناشی از این واقعیت است که سرمایه‌گذاران همچون سابق، بازار سرمایه را فضای مناسبی برای سرمایه‌گذاری نمی‌دانند و بازارهایی با ریسک کمتر را برای سرمایه‌گذاری انتخاب می‌کنند.

ذکر این نکته لازم است که به‌رغم اینکه امنیت سرمایه‌گذاری در بازارها از مهم‌ترین اولویت‌های سرمایه‌گذاران بوده، در شرایط کنونی ریسک‌های سیستماتیک داخلی و خارجی اعتماد و امنیت بازار سرمایه را خدشه‌دار کرده‌است.

از طرفی این ریسک‌ها و نااطمینانی های اثرگذار بر روند بازار همچنان حل نشده، در حالی که لازمه ورود افراد به معاملات ریسکی بازار سهام، شفاف‌شدن این مسائل است.

به‌عبارتی هرقدر هم که ریسک‌های خارجی بورس تهران و کلیت اقتصاد را تحت‌تاثیر قرار دهد، وجود امنیت سرمایه‌گذاری در بعد داخلی می‌تواند سرمایه‌گذاران را به مشارکت و خرید سهام تشویق کند.

محصولات شیمیایی	۱۰۴/۶۶
قند و شکر	۳۶/۲۳
کانه فلزی	۴/۳۶
نهادهای مالی	۲/۱۲
اطلاعات و ارتباطات	۱/۳۸
استخراج نفت و گاز	۰/۷۶
کاشی و سرامیک	۰/۶۶
زغال‌سنگ	۰/۳۱

صنایع بورسی با بیشترین خروج سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
خودرو و ساخت قطعات	-۱۱۵/۲۱
فلزات اساسی	-۵۲/۰۱
فرآورده‌های نفتی	-۳۲/۳۰
چند رشته‌ای صنعتی	-۲۵/۶۱
بانک‌ها	-۲۰/۱۰
حمل و نقل	-۱۲/۲۷
سیمان	-۱۱/۴۱
غذایی به جز قند	-۸/۶۰
زراعت	-۸/۰۴
مواد دارویی	-۷/۴۲
انبوه‌سازی	-۵/۹۰
سرمایه‌گذاری‌ها	-۳/۴۶
مخابرات	-۲/۵۹
محصولات کاغذی	-۲/۵۳

ارزش بالای معاملات همراه با خروج پول

دنیای اقتصاد - امیرعلی جراحی: بازار سهام دو روزی است که توانسته ارزش معاملات خرد چشمگیری را به‌ثبت برساند. این آمار نشان می‌دهد که رونق در بازار سهام افزایش پیدا کرده‌است، اما در این میان باید توجه داشت که خالص خروج پول محقق شده در روز دوشنبه، نسبت به میانگین روزانه این آمار در گذشته، رشد بیش از ۷۸ درصدی را تجربه کرده‌است. همچنین بررسی روند نوسان نماگر اصلی بورس در روز گذشته نشان می‌دهد که شاخص کل در ساعات پایانی معاملات با افت قابل توجهی برخلاف ساعات آغازین همراه بوده‌است. این افت در آخرین قیمت سهم‌ها نیز قابل مشاهده است، به‌طوری که نزدیک به ۶۰ درصد از سهم‌های معامله‌شده در روز گذشته، دارای قیمت پایانی بیشتری نسبت به آخرین قیمت معامله شده، بودند.

■ بررسی نمای بازار

بازار سهام در روز دوشنبه ۲۸ آذر، روز پر نوسانی را به‌دنبال داشت. با نگاه کردن به روند معاملات طی این روز، می‌توان رشد قیمت سهام و به‌تبع آن رشد شاخص کل را در اوایل آغاز بازار مشاهده کرد، اما در ساعات پایانی، کمی فشار عرضه بر تقاضا غالب شد که موجب افت قیمت نمادها و همچنین افت بازدهی شاخص کل را به‌دنبال داشت. بررسی نماگرهای اصلی بازار حاکی از آن است که شاخص کل در روز گذشته رشد ۶۷۵ واحدی معادل ۰/۰۴ درصد را تجربه کرد، اما در این میان شاخص هم‌وزن افت ۶۵۶ واحدی برابر با منفی ۰/۱۵ درصد را به‌ثبت رساند. این ارقام خبر از آن می‌دهد که استقبال نسبت به سهم‌های بزرگ‌تر اندکی بیشتر از نمادهای کوچک‌تر بازار سهام بوده‌است. بررسی نوسان‌های قیمتی در طول ساعات معاملات نشان می‌دهد که از ابتدای بازشدن بازار ابتدا یک فشار عرضه موجب منفی‌شدن بازدهی شاخص کل شد، اما پس از آن با افزایش تقاضا در بازار، شاخص کل توانست ۰/۳۸ درصد رشد کند و دوباره به سطح یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار واحد بازگردد. با توجه به اینکه از اواسط بازار تا اواخر ساعت معاملات کمی رونق در بازار کاهش یافت، بازدهی شاخص کل نیز با افت همراه شد. نماگر اصلی بازار از بیشترین مقدار ثبت‌شده در طول روز، ۰/۲۹ درصد نزول کرد و بر روی عدد یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار واحد آرام گرفت.

در میان صنایعی که از بیشترین ارزش معاملات بهره‌مند شدند، می‌توان به ۵ صنعت «خودرو و قطعات»، شیمیایی، فلزات اساسی، سرمایه‌گذاری‌ها و «هتل و رستوران» اشاره کرد. درمیان نمادهای صنعت خودرو و قطعات اکثر آنها در درصدهای منفی قابل توجهی در حال معامله بودند، اما در این میان چند نمادی توانستند مورد توجه قرار بگیرند و در درصدهای مثبت، معاملات را به پایان برسانند.

ادامه در صفحه ۱۱

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای توام با ارزیابی کیفی

موضوع: قرارداد پیمانکاری خدمات بازرسی فنی (شماره ۳۳-۱۴۰۱)

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد قرارداد پیمانکاری خدمات بازرسی فنی خود را از طریق فراخوان عمومی، به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. فلذا از شرکت‌هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق و تجربیات موثر و مرتبط می باشند دعوت می شود از تاریخ درج آگهی (۱۴۰۱/۰۹/۲۷ و ۱۴۰۱/۰۹/۲۹) تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۸ به تارنمای (وب سایت) پتروشیمی جم به آدرس WWW.JPCOMPLEX.IR مراجعه و اسناد مناقصه را از طریق این تارنما (وب سایت) دریافت (دانلود) نمایند. در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۸۸۶۵۴۵۴۵-۰۲۱ داخلی‌های ۴۱۹و۴۳۴ تماس حاصل نمایند.

الف- شرح مختصر کار:
قرارداد پیمانکاری خدمات بازرسی فنی

ب-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

ج- برخی نکات مهم:
شرکت‌های واجد شرایط می بایست ضمن مطالعه پیش‌نویس قرارداد و سایر اسناد مناقصه، ابتدا اسناد ارزیابی کیفی و پیش ارزیابی HSE را مطابق دستورالعمل مندرج در آن بررسی و تکمیل و به همراه مستندات مربوطه در پاکت «د» به‌صورت لاک و مهر شده به دبیرخانه شرکت پتروشیمی جم واقع در دفتر تهران تحویل نمایند.
شایان ذکر است که ارائه شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک متقاضی شرکت در فراخوان شناسایی پیمانکار به همراه اسناد ارزیابی کیفی، برای تداوم اطلاع‌رسانی‌ها الزامی است.
توضیح: درصورت هرگونه نقص در ارائه مستندات و یا عدم تکمیل موارد فوق، ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضی قابل بررسی نمی باشد و ارائه مدارک مورد اشاره و عدم تایید صلاحیت، هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
پس از ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضیان و مشخص شدن فهرست کوتاه مناقصه گران، از شرکت های تأیید شده در مرحله ارزیابی کیفی، جهت ارائه سایر پاکات الف(تضمین شرکت در مناقصه)، ب(اسناد و مدارک فنی) و ج(پیشنهاد مالی) دعوت خواهد شد. حداقل امتیاز قابل قبول برای تایید صلاحیت مناقصه گران ۶۵ می باشد.

شرایط مناقصه:
مهلت دریافت اسناد مناقصه: از تاریخ درج اولین نوبت آگهی در روزنامه (۱۴۰۱/۰۹/۲۷) لغایت ۱۴۰۱/۱۰/۰۸ می‌باشد.
آخرین مهلت تحویل پاکت «د» (مستندات ارزیابی کیفی و پیش ارزیابی HSE): پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ می‌باشد.
سایر جزئیات و اطلاعات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.
شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در بررسی مستندات و نیز در رد یا قبول هریک یا تمام مستندات ارائه شده توسط شرکت‌ها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
پاکت «د» (مستندات ارزیابی کیفی و پیش ارزیابی HSE) پس از لاک و مهر مطابق زمان مقرر تحویل دبیرخانه دفتر مرکزی پتروشیمی جم واقع در تهران گردد و رسید دریافت شود.
آدرس مناقصه گذار (دفتر مرکزی) جهت تحویل پاکت «د» :
تهران، خیابان شهید عباسپور، خیابان نظامی گنجوی، شماره ۲۷، شرکت پتروشیمی جم

روابط عمومی شرکت پتروشیمی جم